7/4588 212 -3-

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

A n k a r a

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300 -1455
Konu : Yazılı Soru Önergesi

14919 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 25.09.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11575 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Bülent ARINÇ'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/4588-11178 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı
(5 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. H. Hüsamettin ÖZKAN)

7/4588 213-4-

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT ARINÇ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/4588-11178 Esas No.lu)

Soru 1:

Kütahya İli Tavşanlı İlçesi Ömerler, Beke, Bozbelen, Gürağaç ve Demirbilek köylerinin T.K.İ. Garp Linyitleri İşletmesince yapılan kamulaştırmalarında uygulanan birim fiyatlar ile köylülere ödenen miktarlar nelerdir?

Cevap 1:

Ömerler ve Beke köylerinin istimlakleri tamamlanmış olup, hak sahiplerine kamulaştırma bedelleri ödenmiştir. Soruda adı geçen köyler ile Tunçbilek beldesindeki yapılmış olan istimlaklerin en son kamulaştırma tarihleri itibariyle, istimlak miktarı ve ortalama cari bedelleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Köy	Tarihi	Miktar M^2	Ödenen TL	Ortalama Birim Fiyatı (TL/m^2)
Gürağaç	1969	3.680	9.936	2,70
	1970	18.247	55.407	3,04
Beke	1993	1.300	11.541.000	8.878
	1994	2.750	19.236.250	6.995
	1995	3.950	79.000.000	20.000
Demirbilek	1998	1.116	210.254.000	188.400
Ömerler	2000	377.265	142.606.280.000	378.000
	2001	19.588	6.995.825.000	357.149
Bozbelen	2000	22.764	10.321.564.000	453.416
	2001	17.807	6.437.670.000	361.525
Tunçbilek	2000	91.174	17.139.217.000	187.984
	2001	91.896	31.568.074.000	343.520

Not: 1- Araziler üzerindeki unsur bedelleri de ödenen paraya dahil edilmiştir.

2- Hisseli arazilerde hissedarların bazılarının paralarını almaması birim fiyatların düşük çıkmasına neden olmaktadır.

3-Arazi değerleri İlçe Kıymet Takdir Komisyonları tarafından yapılmakta ve genellikle arazi sahipleri tarafından açılan davalar sonucu belirlenmektedir. (Haziran 2001 tarihinde mahkemece belirlenen fiyatlar 428.000-643.000 TL/m^2 arasındadır.)

Soru 2:

Doğal dengeyi bozan, yerleşim ve ekim alanlarını kullanılmaz hale getiren açık ocak alanlarının doğal dengeyi bozmadan, ekolojik yapıya zarar vermeden ekonomik kullanım için Master planınız mevcut mudur? Yeni çalışmalarınız nelerdir?

Cevap 2:

Madencilik sektörünü diğer sektörlerden ayıran en temel unsur madenlerin bulundukları yerde üretilmeleri zorunluluğu olup, alternatif başka bir yer seçiminin bulunmamasıdır. Maden rezervlerinin bulunduğu alanlarda bir çok yerleşim alanı, orman arazisi, şahıs arazisi ve hazine arazileri bulunmaktadır. Madenlerin üretilip ülke ekonomisine kazandırılabilmesi için uygulanan açık işletmecilik yöntemi gereği olarak, orman arazileri, ekili alanlar, maden sahası üzerindeki ve mücavirdeki yerleşim yerleri etkilenmektedir. Maden projesi itibariyle direkt olarak etkilenen alanlar ve yerleşim yerleri Maden Kanunu'nun 46. maddesi gereği kamulaştırılmaktadır. Açık işletme yöntemi gereği maden ruhsat sınırları içinde madencilik faaliyetleri tamamlanmış alanların tekrar doğaya kazandırılması amacıyla TKİ Genel Müdürlüğü Garp Linyitleri İşletmesi'nde 1977 yılından beri ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır. Bu amaçla 2000 yılı başı itibariyle 320.9 hektar alana 696.200 adet akasya, karaçam, kızılçam, meşe, iğde gibi ağaç türleri dikilerek bozulan araziler ıslah edilmiştir. Bu çalışmalara Orman Bakanlığı Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü ile birlikte sürekli olarak devam edilmektedir.

TKİ Genel Müdürlüğü Garp Linyitleri İşletmesi Bölge Müdürlüğü'nün dekapaj ve kömür üretim planlamasını kapsayan uzun vadeli bir Amenajman Projesi mevcut olup, bu proje itibariyle yıllara göre nerede üretim yapılacağı, hangi alanların toprak döküm alanı olarak kullanılacağı ve bu çalışmalardan etkilenecek yerleşim birimleri belirlenmiştir. Amenajman projesine göre yukarıda belirtilen işlemler sürdürülmektedir.

Soru 3:

Kömür istihsal sahası içerisinde kaldığından boşaltılan köylerin yeni iskan sahalarının çağdaş yaşam standardına uygun hangi çalışmalar yapılmaktadır. Alt Yapısı hangi birim tarafından yapılacaktır? Yeni zorunlu göç hareketine karşı ne gibi önlemler alınmıştır?

Cevap 3:

Kömür istihsal sahası içerisinde kalan ve zorunlu olarak boşaltılan köylerin yeni iskan sahalarına taşınması ve buralarda uygulanacak iskan standardları 2510 sayılı İskan Kanunu'nun ilgili hükümleri doğrultusunda Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce yapılmaktadır. İstimlak Kanunu gereği köylerin boşaltılması ve yeni iskan sahalarına taşınması ile ilgili bedeller TKİ Genel Müdürlüğü tarafından üstenilmekte, iskan uygulaması ise şahsın tercihine göre ya kamulaştırma bedelini alarak kendisi tarafından yapılmakta ya da Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmektedir.

Soru 4:

Açık ocakların örtü tabakası ile diğer atıkların döküldüğü alanlardaki yeni oluşan tabakaların yaptığı basınç ve diğer nedenlerle oluşan yer hareketleri için ne gibi önlem alınmaktadır? Hareketlerin oluşturduğu zararlar kimler tarafından tazmin edilecektir?

Cevap 4:

Açık ocakların ve dakapaj malzemesinin döküldüğü alanlarda oluşabilecek zemin hareketlerinin önlenebilmesi açısından ayrıntılı zemin etüdleri TKİ Genel Müdürlüğü ve muhtelif araştırma birimlerince (Üniversiteler, MTA v.b.) yapılmakta ve projelendirme bu araştırmaların sonuçlarına göre sürdürülmektedir. Keza açık işletme faaliyetleri sırasında araziyi gevşeterek kazılabilir hale getirmek için patlatmalardan ses ve sarsıntı yönünden yerleşim birimlerinin etkilenmemesi için araştırmalar yapılarak, patlayıcı madde seçimi ve patlatma düzeni tespit edilmektedir. Uygulamalar bu araştırma sonuçlarına göre yapılmaktadır. Buna rağmen yerleşim birimlerinin etkilendiği tespit edildiğinde, oluşabilecek zararlar hukuki tesbitlere bağlı olarak TKİ Genel Müdürlüğü tarafından karşılanmaktadır.

Soru 5:

Okulları ve yolları bozulan köylerdeki öğrencilerin eğitim-öğretim ihtiyaçları nasıl giderilmektedir? Taşımalı eğitim hangi koşullarda uygulanmaktadır?

Cevap 5:

Madencilik faaliyetlerimiz nedeniyle yerleşim birimlerinin yolları, su kaynakları gibi ortak kullanım alanlarında oluşabilecek hasarlar, yol güzergahı değişikliği veya yol bakımı ve su kaynaklarında oluşabilecek problemler tüm masrafları TKİ Genel Müdürlüğü'ne ait olmak üzere giderilmektedir. Eğitim-öğretim ihtiyaçlarının nasıl giderildiği ve taşımalı eğitim konusundaki uygulamalar Milli Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Soru 6:

7 Nisan 1984 tarih ve 18365 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 84/7893 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenleme çerçevesinde ilgili kuruma kaç personel alınmış, alınan personelden kaç kişi istimlak edilen köylerde yaşayanlardan oluşmaktadır, yeni personel alımlarında bu uygulamaya devam edilecek midir?

Cevap 6:

Anılan Bölge Müdürlüğü'nde;

1984 yılında 1600 adet Daimi
1985 yılında 259 adet Geçici
1986 yılında 368 adet Geçici
1987 yılında 235 adet Geçici
1988 yılında 263 adet Geçici olmak üzere

Toplam 2725 adet işçi alımı yapılmıştır.

1984 yılında yapılan 1600 işçi ile ilgili sınavda arazileri istimlak edildiği anlaşılanlardan 228 kişinin işe alındığı, sözkonusu sınava iştirak edip de kamulaştırma nedeniyle işe alınmayan aday bulunmadığı tespit edilmiştir. Daha sonra yapılan işçi alımlarında da arazisi istimlak edilenlerden 190 kişi daha işe alınmıştır.

Yeni işçi alımı yapıldığı takdirde 07.04.1984 tarih ve 18365 Sayılı Resimi Gazete'de yayımlanan 84/7893 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 17.06.2000 tarih ve 24082 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar İçin Yapılacak Merkezi Sınava Girecekler İle Eğitim Düzeyleri İtibariyle Merkezi Sınav Dışında Kalanlar ve Bunların İşe Yerleştirilmelerine İlişkin Usul ve Esaslar" ile ilgili, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tebliğine göre işlem yapılacaktır.